

- a) distribute
c) to sale
- b) to make
d) None of these
11. Marketing is _____ oriented
a) Customer
c) retailer
- b) wholesaler
d) supplier
12. Services can be classified into two broad categories Consumer Services and _____ Services
a) buying
c) sales
- b) Industrial
d) none of these
13. Marketing is helpful and benefited by _____, _____ and _____ as well.
a) Buying, Selling, Transport, Financing etc
c) Buying, Supplying, Transport, Financing etc
- b) Borrowing, Selling, Transport, Financing etc
d) Buying, Selling, Trading, Financing etc

Q. 2) Write Short Note (Any 3)

(15)

1. Steps in Marketing Control Process
2. Rights of Consumers
3. Importance of marketing communication
4. Difficulties in rural marketing
5. Promotion mix

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 2)

(20)

1. Describe evaluation of marketing.
2. What do you mean by services? Explain the features of services.
3. Explain the causes of failure of New Product.
4. Define marketing research. What are its types? Explain.

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any one)

(15)

1. Explain the difficulties in customer relationship management?
2. Define marketing. What are the various functions of marketing?
3. What do you mean by marketing environment? State its internal and external factors

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य २) उजवीकडील अंक पूर्ण गुणदर्शवितात.

प्र. १ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०)

(१०)

१. ---- संकल्पना म्हणजे सार्वजनिक स्वरूपाची आहे.
अ) मदत
क) गरज
- ब) सेवा
ड) यापैकी कोणतेही नाही
२. ---- म्हणजे उत्पादनावरील छोटी स्लिप होय.
अ) ग्रेडींग
क) दर्जात्मकता
- ब) लेबर्लींग
ड) यापैकी कोणतेही नाही
३. ----- शेती क्षेत्रात आवश्यक असते.
अ) पॅकेजींग
क) लेबर्लींग
- ब) एकत्रीकरण
ड) यापैकी कोणतेही नाही
४. ILO म्हणजे ----- होय.
अ) इंटरनॅशनल लोटस ऑरगनायझेशन
- ब) इंटरनॅशनल लेबर ऑरगनायझेशन

- क) इंडियन लेबर ऑर्गनायझेशन ड) यापैकी कोणतेही नाही
५. हे उत्पादनावर लिखित माहितीची तरतूद करते.
अ) ग्रेडींग ब) लेबलिंग
क) सादरीकरण ड) यापैकी कोणतेही नाही
६. उत्पादन हे न्यून मिडीयातीच आहे.
अ) खर्च ब) किंमत
क) प्रसिध्दी ड) यापैकी कोणतेही नाही
७. ग्रामीण संवादासाठी सर्जनशीलता आणि आवश्यक असते.
अ) किंमत ब) खर्च
क) नवोन्मष ड) यापैकी कोणतेही नाही
८. हे ग्राहक प्रधान आहे.
अ) किरकोळ विक्रेता ब) मॅन्युफॅक्चरर
क) विपणन ड) यापैकी कोणतेही नाही
९. प्रत्येक उद्योग संस्था ---- ला तोंड देते.
अ) स्पर्धा ब) कमी नफा
क) भांडवळाची कमतरता ड) यापैकी कोणतेही नाही
१०. वितरण म्हणजे --- होय.
अ) वाटून टाकणे ब) तयार करणे
क) विकणे ड) यापैकी कोणतेही नाही
११. विपणन हे शी निगडीतआहे
अ) ग्राहक ब) घाऊक व्यापारी
क) किरकोळ विक्रेता ड) पुरवठादार
१२. सेवा दोन व्यापक श्रेणींमध्ये ग्राहक सेवा आणि सेवांमध्ये वर्गीकृत केले जाऊ शकते.
अ) खरेदी ब) औद्योगिक
क) विक्री ड) यापैकी काहीही नाही
१३. विपणन हे, आणि शी सहाय्यक आणि फायदेकारक आहे.
अ) खरेदी, विक्री, वाहतूक, वित्तपुरवठा ब) कर्ज घेणे, विक्री करणे, वाहतूक करणे,
वित्तपुरवठा इ
क) खरेदी, पुरवठा, वाहतूक, वित्तपुरवठा इ. ड) खरेदी, विक्री, व्यापार, वित्तपुरवठा इ

प्र. २ टीपा लिहा (कोणतेही ३)

(१५)

- १ विपणन नियंत्रण प्रक्रियेतील पाय-या
- २ ग्राहकांचे हक्क
- ३ विपणन संदेशाचे महत्त्व
- ४ ग्रामीण विपणनाच्या समस्या
- ५ बढती / वाढ मिश्र

प्र. ३ खालील प्रश्नांची १५० शब्दांत उत्तरे द्या (कोणतेही २)

(२०)

- १ विपणनाचे मूल्यमापन वर्णन करा.
- २ सेवा म्हणजे काय? सेवेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- ३ नवीन उत्पादन अपयशी होण्याची कारणे स्पष्ट करा.
- ४ विपणन संशोधन परिभाषित करा. त्याचे प्रकार काय आहेत? स्पष्ट करणे

प्र. ४ खालील प्रश्नांची ३०० शब्दांत उत्तरे द्या (कोणतेही १)

(१५)

१ ग्राहक संबंध व्यवस्थापनातील समस्या स्पष्ट करा.

२ विपणन म्हणजे काय? विपणाची विविध कार्ये लिहा

३ विपणन पर्यावरण म्हणजे काय? विपणनाचे अंतर्गत आणि बाह्य घटक स्पष्ट करा
